

Men børn lærer kun en meget begrænset del af det, de skal kunne for at klare sig i dagliglivet i institutioner og skoler.

En betydelig del læres af barnet i dets fri samliv sammen med andre børn. Uden for voksen- og institutionskontrol. Denne selvstændige erfaringsdannelse er truet af den udvikling, der er skitseret ovenfor.

Det er derfor nødvendigt, at der sikres børnene bedre muligheder for at udfolde sig og gøre erfaringer på egne betingelser.

Det er baggrunden for, at forslagsstillerne opfordrer regeringen til øjeblikkeligt at indføre et forbud mod, at ubebyggede byzonearealer bebygges, indtil det er sikret, at der i området eller bydelen er ledige, let tilgængelige, ukontrollerede og uregulerede arealer til rådighed for områdets børn, og at disse arealer har et tilstrækkeligt omfang.

At børns brug af sådanne arealer kan ske uden voksenregulering og kontrol, er der mange gode erfaringer for, f.eks. fra det tidligere militære areal ved Svanemøllen station i København, hvor små og større børn leger frit.

Her er der ydeligere den kvalitet, at også voksne bruger arealet, idet der bl.a. er kolonihaver i randen.

Det er naturligvis underforstået i forslaget, at kommuner som betingelse for udbygning med boliger, veje, erhverv osv. skal reservere denne slags arealer til børnene, om nødvendigt gennem ekspropriering.

Til punkt 2

Man har flere steder forsøgt at få etableret det, man i Vrå har kaldt »Børnenes jord«. Der findes også et Børnenes jord i Århus og Ålborg, men det, der bl.a. kendetegner »Børnenes jord« i Vrå er, at der er tinglyst pligt til, at arealerne skal anvendes til glæde for børn fremover.

Det sikrer naturligvis, at børnene ikke kan smides ud, hvis en kommunalbestyrelse f.eks. finder ud af, at arealet skal bruges til noget andet, og det betyder selvfølgelig, at både børn og voksne har langt bedre muligheder for at opbygge nogle virkelig gode legearealer for hinanden.

I bogen »Sammen kan vi det hele« af Frode Muldkjær beskrives ideen bag »Børnenes jord« i Vrå:

»Udgangspunktet for et »Børnenes jord« er, at det skal være et fælles aktivitetssted for børn og forældre. Modsat institutionerne indgår der altså ikke her pasningsvinklen. Det er brugerne – børnene – der skal bestemme, hvilke aktiviteter der skal

sættes i gang, og hvilke fremtidsinvesteringer der skal foretages. Forældrene virker som igangsættere og hjælpere og forhåbentlig som ligestillede partnere i en lang række af de mangeartede aktiviteter.

I det alt for industrialiserede samfundsmønster og -system, vi prøver at fungere i i dag, er samværsmulighederne mellem generationerne henvist til fritidslivet, men der foregår samtidig en enorm opsplitning af interesseretninger, som bevirker, at børn og forældre har et meget begrænset fritidsfællesskab. Det må genetableres, hvis ikke børn og forældre skal blive fuldstændig fremmede over for hinanden«, og videre:

»Et Børnenes jord løser ikke problemer – ej heller de arbejdsmarkedsprocesser, der hæmmer forældrenes muligheder og overskud til at iværksætte fritidsaktiviteter, men Børnenes jord åbner muligheder og er et tilbud, hvis dimension ikke eksisterer i dag.«

Og endelig:

»Det, som et Børnenes jord i sin dybeste substans drejer sig om, er, at voksne holder op med til stadighed at tilpasse børn en teknokratisk velfungerende voksenverden og i stedet prøver at vurdere tingene lidt fra børnehøjde. Dermed vil iagttages kvaliteter og værdier, som hidtil har været mange ubekendte.«

Det, der er en af de væsentligste pointer, er den overlevelseskraft, som denne slags initiativer har, når de er opstået og køres som selvstændigt organiserede initiativer. Det er forudsætningen for sådanne områders vitalitet, at de ikke »overtages« og dermed styres og kontrolleres af det offentlige.

Beslutningsforslaget går bl.a. af den grund ud på, at regeringen skal sikre, at der er tilskudsmuligheder til sådanne initiativer, taget af børn og voksne selv. På Børnenes jord i Vrå har børn og forældre bl.a. bygget et hus, hvor en stor del af aktiviteterne foregår om vinteren. Det er selvfølgelig en stor økonomisk belastning at bygge og drive et sådant hus. Bl.a. hertil skal børn og forældre kunne opnå en »betingelsesløs« støtte.

Forslaget hænger delvis sammen med det foregående punkt, idet det også heri er en forudsætning, at kommunerne så vidt muligt skal sikre arealer til sådanne initiativer og gennem tinglysning give dem en mere permanent karakter.

Til punkt 3

Opsplitningen af folks hverdag slår også igenem som en skarp adskillelse mellem aldersgrupper. Fra 1-3 år går mange børn i vuggestue eller passes i dagpleje, i 3-6 års-alderen opholder de sig